

1. 3. 2026 – Mesiáš pláče

1. čtení: 2Sam 1, 1-17

Píseň: S141 – Kde jsi, můj přemilý Ježíši Kriste

Základ kázání: 2Sam 1, 17-27

Kázání: Milí shromáždění,

tak začíná kralování skutečně mesiášského krále Davida. Nářkem, pláčem, žalozpěvem. Nad svým *předchůdcem*. Který byl králem špatným, zlým, hloupým, arogantním, ničivým. Jak opačně začne své kralování např. hned Šalomoun – Davidův syn.

Ten Davidův nářek je pak *tak zásadní*, že má přednost dokonce i před spravedlností. Před spravedlivým potrestáním toho amáleckého bezdomovce. Který zabil pomazaného – mesiáše – Saula. A pak ho okradl. A pak o tom všem ještě vyprávěl.

I spravedlivý hněv ustoupil do pozadí. Ačkoli David *právě* přišel z vybijení právě Amálekoviců. Kteří unesli všechny obyvatele Siklagu. I jeho bohatství. Ačkoli právě Saul měl právě Amálekovce vybít. A nakonec je to právě Amálekovec, kdo zabil Saula. Konec ještě horší než Saulova sebevražda. Ačkoli motiv zůstává – Amálekovec jednal na Saulovo přání. Na Saulovo tak zbabělé přání, že chtěl zemřít tak moc, až to musel udělat někdo jiný. Jak aktuální i dnes!

To vše je přerušeno Davidovým nářkem. Roztržením šatů. A stejným jednáním i jeho věrných. Ačkoli ti nenáviděli Saula ještě víc – právě pro Saulovu správu Zaslíbení země z ní utekli a přidali se k Davidovi. I oni nad Saulem plakali, naříkali, lkali. I oni se nad jeho smrtí postili. Jako jábešští bojovníci v předchozím oddílu.

Místo aby měli radost. Že je od Saula konečně pokoj. Ačkoli i my dnes rádi vyprávíme, že víra a Bůh jsou prý hlavně o radosti. Ačkoli i při setkání se Vzkříšeným zazní upřímná radost jen jednou. Zato strach opakovaně. Ačkoli i při očekávané radosti nad *zaslouženou* smrtí zlého krále čteme o nářku. Pláči. Postu. A *ani slovo* o radosti nad Saulovou smrtí.

Protože *už zase* stojí Bible proti lidské přirozenosti. I lidové zbožnosti. Proti povrchní „teologii“ náboženství jakožto radování se.

Hle, jak nám to funguje v ČCE! Nebo v charismatických církvích. Jak by přece tradice žijící čtyři tisíciletí pronásledování, útlatu, vraždění mohla být *hlavně* o něčem tak prchavém, jako je kterákoli emoce?

Také proto je v Bibli pořád dokola tolik žalozpěvů. Nářků. I ten Ježíš plakal nad Jeruzalémem. David nad Saulem a jeho věrnými. Tolik žalozpěvů je v Žalmech... proč, pokud by mělo v Bibli – zjevení Stvořitele světa – jít „hlavně o radost?“

Ale tak silně je hříšná lidská přirozenost, že i to vše je obvykle přehlušeno údivem nad Davidovými slovy ohledně Jónatana. Jak byl k Davidovi plný něhy. Jak jeho láska byla podivuhodnější nad lásku žen.

Jakoby o stejném nesvědčili muži dodnes. A to zcela bez erotického byť podtextu nebo nádechu. Že upřímná filia – láska bratrů ve zbrani – je nad lásku kterékoli ženy. Nakonec ten milovaný a milující „bratr ve zbrani“ riskoval život, aby nás odtáhl z válečné vřavy. Bojuje spolu s námi pro ochranu bezbranných. *Opakovaně*. Místo aby nás tam nechal umřít a sám se pokusil zachránit. Místo aby ty bezbranné nechal pomřít. Tak navzájem láska bratrů ve zbrani. Tak jednají ženy pro cizí a neznámé bližní kdy a kde? Nebo pro své muže?

Protože představa, že éros – erotická, sexuální láska – je nejvyšší nebo nejlepší podoba lásky je přece cizí i Bibli. I v Bibli je filia vysoko nad érotem. Nakonec z érotu *vždy* po krátkém čase zbude jen hromádka hormonů a emocí. A jak vytrvalé jsou emoce a hormony, že?! Ale už filia je na celý život – jak odporný člověk musí být, aby zapomněl na to, že mu někdo zachránil život? Na to, *kdo* mu ho zachránil?

O agapé pak ani nemluvě.

A i kdyby ten David snad i byl bisexuál, tak no a co. V židovství nebyl nikdy problém ani s *homosexualitou*. Protože na rozdíl od křesťanů židé *správně* a déle rozuměli a rozumějí oddílům, které dodnes křesťané zcela mylně považují za proti-homosexuálům. Ačkoli i ortodoxní židovství tisíce let říká a žije opak.

Pro Starý zákon, Israel, židy by tedy vůbec nebyl problém, i kdyby vztah Davida s Jónatanem skutečně byl *i* takový. Nakonec si to tak sami o Davidovi napsali. A staletí vyprávěli. Tak proč by tedy měl vadit nám?

Protože naše hříšná přirozenost, pýcha, sebestřednost, sobectví i hloupost nás k tomu svádějí. Nutkavě. Abychom si všímali zcela nepodstatného. „Hlavně se chvíli radovat.“ A neviděli podstatné. Ani zásadní – např. činění trvajících dobra. Třeba v tom vytrvalém Božím zápasu o naše vysvobození z našeho hříchu. Z našich očividně velmi škodlivých sklonů a nutkání i zvyků.

Jako je třeba radost ze smrti nepřítelů. Nebo radost z prohry protivníka, odpůrce. Nebo posměch nad utrpením kteréhokoli bližního. Jak samozřejmá jednání i pro dnešní křesťany to ale jsou – jak vtipné dodnes „je,“ že se někdo rozmáznul!

Nebo třeba zvyk a nutkání se nepostit. Nezříkat se toho, na co se domníváme, že máme právo. Že jsme si to zasloužili. Což je, mimochodem, definice pýchy.

Nebo třeba zvyk *neplakat* nad utrpením bližních, které považujeme za spravedlivé a zasloužené. Nebo zvyk *přát* lidem zlé. Utrpení. Odplatu. Kdepak spásu, záchranu. Jako je zvyk se *nenamáhat* pro nic takového. Natožpak s nasazením vlastního života. Podle lásky vystižené řeckým slovem filia – nebo třeba agapé?

Ale David to všechno dělal znovu a znovu *opačně* než je „normální“ dodnes i mezi křesťany. Ten hrozný pláč je také nad potvrzením *pravdy* Davidova vnímání i jednání. Byl si *správně* jist, že při další konfrontaci s Pelištejci bude Saul zabít. I jeho synové. I jejich muži. *Proto* se David stal dvojítm agentem u Pelištejců. Mohl přece raději zůstat se svou rodinou u Moábců. Nebo kdekoli jinde.

Ale místo toho *už zase* nasazoval život i pověst pro záchranu *Božího pomazaného*. Ačkoli Saul byl již při setkání s Davidem velmi špatným králem. Byl vskutku šíleným, hloupým pokrytcem. A přesto byl David připraven uprostřed bitvy *zradit* Pelištejce a zaútočit na ně zezadu. Jak velké riziko to pro něj znamenalo!

Pro záchranu také toho Saula. I Božího lidu. Pro lásku k bližnímu – i k nepříteli.

To je zcela proti naší přirozenosti. A co hůř, i proti *víře* takřka všech i současných „křesťanů.“ Ačkoli stejné udělal tak nápadně Kristus. A jak důležité to pro nás je! Jen ne dost na to, abychom sami jednali stejně. Kolik radosti by v takovém jednání totiž bylo, že? Kolik láskyplné, radostné víry – kdybychom jednali jako Abraham, Mojžíš, David, Ježíš!

Vždyť už obyčejně *vděčná* víra za to, že *někdo jiný* pro každého z nás riskoval život je nám vzdálená. Že *někdo jiný* položil život. Aby nás zachránil. To je přece filia a agapé! Tolik vděčnosti přece projevují čeští evangelíci za Kristovu oběť na kříži! Za jeho strašnou smrt! Sestoupení do pekel! Přímluvy na nebesích!

Ale kam se to vše hrabe na to, že možná byl David taky trochu teplej...

To by pak totiž biblická víra nebyla hlavně o radosti. A tak o sobectví a sebestřednosti. Ani by taková nemohla být. Musela by být hlavně o vděčnosti. O důležitosti a přednosti *někoho jiného* před námi. Taková víra by vůbec *nemohla být* hlavně pocitem nebo emocí. Pak by biblická víra byla hlavně o *Boží* lásce a milosti – které nemají s pocitem nebo emocí společného *absolutně* nic. Bůh přece nemá náš hormonální ani nervový systém.

A my bychom pak mohli být takovou víru tak snadno vysvobození z otroctví hříchu. Hlouposti. Smrti. Strachu. Bolesti. Utrpení. Lenosti. Sebestřednosti. Nadvlády lidských systémů. Emocí a pomíjivosti. I z jejich strašlivých důsledků.

Obyčejnou vděčností Bohu. Kristu. Davidovi. Abrahamovi. Mojžíšovi. Prorokům. Apoštolům. Církevním otcům. Křesťanům před námi. Židům před námi.

Vděčností, která propláče celý den nad smrtí *nepřítele* a soka. Který se nás pokoušel *opakovaně* zabít! Protože Bůh si přece přeje spásu *všech*. Vděčností, která *bude činit ostatním stejné*, jako sama tak samozřejmě přijímá a chce. Ačkoli v současnosti si ani obyčejnou vzájemnost nebo rovnost ve službě a oběti nemůžeme nárokovat ani ve sboru nebo církvi.

To by totiž *zase* nebylo o radosti. A tak o nás samých. Ale o vděčnosti. Vzájemnosti. Práci. Námaze. Sebeodříkání. Oběti. Bylo by to o makání na *Boží* vinici. A tak o *ostatních*. A tak o *Boží* lásce filia a agapé. Asi proto o tom Starý Zákon i Ježíš hovoří pořád dokola...

Kéž tedy i nás promění ten Davidův nárek nad smrtí jeho nepřítele Saula. I toho tak milého Jónatana. Abychom žili a jednali alespoň jako David. Zcela lidský, ale přesto mesiáš – pomazaný.

Amen